

Kilpirauhasmetastaasien gammakuvaus

Indikaatiot

Kuvauksen tarkoituksena on operatiivisen ja/tai radiojodihoidon jälkeen kilpirauhaskarsinooman residivien tai muualla kehossa olevien metastaasien osoittaminen.

Kontraindikaatiot

Raskaus on ehdoton vasta-aihe. Imetys on lopetettava.

Tutkimuksen periaate

Kilpirauhaskarsinooman residivit sekä metastaasit keräävät radioaktiivista jodia verenkierrosta, jolloin niiden olemassaolo saadaan osoitettua ja paikka lokalisoitua yhdessä TT-kuvauksen kanssa. Mikäli normaalia kilpirauhaskudosta on jäljellä saattaa esiintyä vääriä negatiivisia löydöksiä, varsinkin pieniä merkkiaineannoksia käytettäessä.

Kokokehon kuvaus tehdään joko heti kilpirauhassyövän hoidoksi annetun ¹³¹I-annoksen (ablaatiohoito) jälkeen tai metastaasien hakemiseksi, jolloin annos on pienempi kuin hoitoannos.

Tutkimuksen yhteydessä ei määritetä kertymää. Mikäli kokokehokuvassa kaulan alueella nähdään kertymä, otetaan alueelta paikalliskuva.

Potilaan valmistautuminen ennen sairaalaan tuloa

Potilaan kilpirauhaslääkityksestä päättää potilaan hoitava lääkäri. Tyroksiinilääkityksessä tulisi pitää 4 viikon tauko. Potilaan on oltava syömättä 2 tuntia ennen ja jälkeen merkkiaineen antamisen. Potilas saa kirjallisen säteilysuojeluohjeen.

Jodipitoiset röntgenvarjoaineet häiritsevät tutkimusta. Varjoaineella tehtävän tutkimuksen jälkeen tulee olla tauko ennen kilpirauhasmetastaasien gammakuvausta. Tauon pituus riippuu annetusta varjoaineesta. Tämän vuoksi lähetteessä on aina oltava maininta aiemmasta röntgenvarjoainetutkimuksesta.

Merkkiaine ja annos

Kuvaus tehdään pääsääntöisesti hoitoannoksella. Jos tutkimus halutaan tehdä erikseen, käytetään ¹³¹I 370 MBq kapselina.

Jos potilas saa Thyrogen-injektion, käytettävä annos on 148 MBq (4 mCi). Kapseli annetaan 24 tuntia Thyrogen-injektion jälkeen. Kuvaus tehdään 2 vuorokauden kuluttua kapselin saamisesta. Tällöin potilas saa ottaa Thyroxinia normaalisti.

Potilaan valmistelu sairaalassa, jos hän saa jodikapselin ennen kuvausta

Ennen ¹³¹I-kapselin antoa varmistetaan, että potilas on ollut syömättä sinä aamuna ja että potilas on noudattanut saamiaan lääkitysohjeita.

Potilas saa KFI-yksiköstä mukaansa laksatiivit. Ulostuslääkettä otetaan erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti viikon ajan (ensimmäisen kerran jodikapselin antamista seuraavan päivän iltana), mikäli suoli ei toimi päivittäin ilman lääkitystä. Laksatiivien ottamisesta voidaan antaa edellisestä poikkeavia ohjeita, mikäli kuvauksessa nähdään, ettei suolistossa ole enää aktiivisuutta jäljellä.

Kuvausaika

Potilas saa kapselin maanantaiaamuna ja kuvaus suoritetaan noin 2 ja 3 vuorokauden kuluttua kapselin saannista. Tarvittaessa kuvataan vielä 4 vuorokauden kuluttua kapselin saannista.

Jos potilas saa Thyrogen-injektion, kapseli annetaan 24 tuntia Thyrogen-injektion jälkeen. Kuvaus tehdään 2 vuorokauden kuluttua kapselin saamisesta.

Jos kuvaus tehdään hoitoannoksella, sopiva kuvausaika on noin 1-2 viikon kuluttua potilaan kotiuttamisesta.

Potilaasta kuvataan kokokehon kuvat AP/PA -suunnista ja SPECT-TT –kuva kertymäalueelta (tarvittaessa useampikin).

Säteilyturvallisuus

Kun tutkimus tehdään erikseen 370 MBq kapselilla, efektiivinen annos on noin 103,6 mSv (oletettu kilpirauhaskertymä 0 %). TT-kuvauksessa annoksen ja pituuden tulo on noin 80 mGycm, jolloin efektiivinen annos on noin 1,1 mSv.

Yhteystiedot

Isotooppilääketiede ja PET
Satasairaala, A-rakennus, 0. kerros
puhelin 050 473 5259
maanantaista perjantaihin kello 7.00–15.00

SataDiag
[SataDiagin verkkosivut löytyvät osoitteesta www.satadiag.fi](http://www.satadiag.fi)